

Algemeen Overleg Eenvoudig Beter, 2 november 2011.

Inbreng Paulus Jansen (SP-fractie) in eerste termijn

“De oplossing lijkt fantastisch, maar wat is nou eigenlijk het probleem?” zegt mr. De Putter, omgevingsrechtsspecialist, over het plan om 60 wetten in één nieuwe Omgevingswet onder te brengen. Dat is ook mijn eerste vraag aan de minister. Welke probleemanalyse ligt ten grondslag aan haar radicale aanpak?

Als die analyse er niet is: vind de minister net als de SP dat een wetgevingstraject logischerwijs zou moeten starten met die analyse? Eenzelfde vraag heb ik over de afweging welke bestaande wetten wel of niet in een omgevingswet worden opgenomen. En nogmaals dezelfde vraag over de keuze¹ om private partijen onderdelen van het omgevingsrecht te laten uitvoeren. Waaruit blijkt dat dit een goede, of zelfs de beste optie is?

Tweede punt.

Ruimtelijk recht beoogt primair twee doelen: het beschermen van collectieve en individuele belangen tegen aantasting door ongewenste ontwikkelingen; en het bieden van alle ruimte aan gewenste ontwikkelingen. Streeft de minister deze doelen ook na met haar nieuwe omgevingswet? Op het eerste gezicht lijkt ze maar één invalshoek te kiezen: de deur zover mogelijk openzetten voor VNO-NCW en Bouwend Nederland.

Waaruit blijkt materieel dat de minister integratie van wetgeving wil koppelen aan verbetering van de leefomgeving, zoals de minister stelt in haar brief aan de Kamer?

Ik lees in die brief vooral dat ze geen kop wil op Europese regels, dat lijkt me een garantie voor de verslechtering van onze leefomgeving. Heb ik ergens overheen gelezen? Waarom zou je in het dichtstbevolkte land van de EU op het gebied van RO geen strengere eisen mogen stellen dan in Estland, Roemenië of Ierland? Daar is toch alle reden toe?

Derde punt.

Waarom blijft de minister zo selectief shoppen in het advies van de commissie Elverding?

Die commissie stelde dat de grootste vertragende factoren bij de realisatie van plannen zijn: slecht overleg in de beginfase van een project en onkunde en zwalkend beleid bij overheden. Dat heeft niets met de wet en alles met bestuurscultuur en goede organisatie in eigen huis te maken.

Ik hoorde eerder deze morgen dat de realisatie van het sciencepark in Leiden, een megaproject in de woonplaats van de minister, ondanks de betrokkenheid van drie gemeenten en die oude suffe wetgeving zonder enig probleem binnen de planning gerealiseerd is. Waarom begint deze minister dan niet met het aanpakken van de echte oorzaken van stroperige besluitvorming?

Hoe staat het eigenlijk met de afhandeling van de aangenomen motie Jansen 32660 nr.11, die vroeg om vóór Prinsjesdag 2011 geïnformeerd te worden over de beleidsvoornemens ter uitwerking van het advies Elvering, die betrekking hebben op kwaliteitsverbetering? Heb ik ook op dit punt iets gemist?

Vierde punt.

Ontwikkelrechten hebben een economische waarde. Functieverandering van grond die je eigendom is kan je zonder dat je er een vinger voor hoeft uit te steken multimiljonair maken. En het schrappen van ontwikkelrechten die niet meer passen in ruimtelijk beleid kan claim voor planschade opleveren.

¹ Beleidsbrief Eenvoudig Beter, 28 juni 2011: “Daarnaast ga ik na welke onderdelen van het omgevingsrecht door private partijen kunnen worden opgepakt en welke voorwaarden hiervoor gelden.”

Onderschrijft de minister dat het weggeven van windfall profits niet meer van deze tijd is? Zou het niet op zijn minst logisch zijn om in het kader van dit wetsvoorstel ontwikkelrechten aan een vervaltermijn te koppelen, op dezelfde manier als een bouwvergunning nu al kan verlopen?

Vijfde punt.

Dit is een megaproject, waarbij de Kamer intensief betrokken moet worden. De SP-fractie is van mening dat we –als we doorgaan op deze weg- minstens drie keer per jaar voortgangs-overleg moeten voeren met de minister, dat er wellicht zelfs aanleiding is om hier een tijdelijke commissie op te zetten.

Voorzitter, mijn advies aan de minister: laat Eenvoudig Beter niet ontaarden in een rookgordijn voor een operatie Stiekem Sneller!